

Wat is mijn zienswijze waard ?

De provinciale verkiezingen van 2023 hebben laten zien dat een groot deel van de inwoners van Nederland zich niet gehoord en gezien voelt door overheden en beleidsmakers. We denken dan in eerste instantie aan grote zaken als het gaswinningsdrama, het toeslagendrama, de stikstofproblematiek, maar de gevallen nemen toe waar de burger zich afvraagt: waar ben ik in het verhaal ? Zeker, er worden voldoende inspraakmomenten georganiseerd waardoor het lijkt of men een stem krijgt, maar vaak lijken ze voor de vorm. Uitkomsten van inspraakmomenten worden ondergeschikt aan besluiten die eigenlijk al zijn genomen; beleid is al bepaald en wordt door gedrukt. Er lijkt geen weg terug. Om het te rechtvaardigen wordt geschermd met “in het algemeen belang”, en volgen halve waarheden en loze beloften. Hoe zit dat met het dossier “windindustrie”? Hebben beleidsmakers en overheden hun strategie al bepaald ? Heeft de “windlobby”, “het grote geld”, wellicht dubbele petten van bestuurders hun werk al gedaan ? Waar sta ik nog als mens ?

Wat is mijn energievraag waard ?

Het idee is dat de mens een steeds toenemende vraag naar energie heeft, die aan de achterkant moet worden opgelost door windenergie op land. De focus zou echter moeten liggen op de voorkant van het probleem: hoe dammen we de energievraag in ? Er liggen oplossingen: we moeten zorgen dat mensen goed geïsoleerde huizen krijgen en dat voor iedereen zonnepanelen en thuisbatterijen beschikbaar komen. Niet gebruikte energie moet op een goede manier worden opgeslagen voor de momenten dat het nodig is. Steeds meer huizen zijn of worden energieneutraal en daardoor vermindert de vraag. Laat geen dikke subsidies naar de windindustrie gaan, maar focus op vermindering van de energievraag en ondersteun mensen in het (verder) verduurzamen van hun huis. Stimuleer bedrijven hun bedrijfsdaken te voorzien van zonnepanelen en te investeren in opslag van energie. Er zijn al voorbeelden van bedrijven die energie uitwisselen omdat hun energievraag in het productieproces op verschillende momenten plaats vindt. Bedrijven die het productie-afval omzetten in groene energie. Kortom, het moet de overheid heel veel waard zijn om zowel burger als bedrijven de eigen energievraag te laten beantwoorden. Dat maakt ons allen op termijn ook veel minder kwetsbaar in situaties als de oorlog in Oekraïne.

Wat is mijn gezondheid waard ?

Is er plaats voor windindustrie als het gaat om het borgen van gezondheid als basisrecht van de mens (grondwet)? Een duidelijke afstandsnorm voor windindustrie tot het leef- en woongebied van de mens is er, in tegenstelling tot vele landen om ons heen, niet. Raar, want windturbines worden steeds hoger/groter en daarmee ook de overlast van slagschaduw en de effecten ervan op de mens. Qua overlast wordt in het algemeen een geluidsnorm van 45 Db gehanteerd. Deze is gek genoeg minder streng dan in andere landen. Door te werken met (jaar)gemiddelden, doet men geen recht aan specifieke piekbelasting in dag- en nachturen, houdt men geen rekening met de aard van de omgeving, de daarmee gepaard gaande verschillen in omgevingsgeluiden en de verschillen in piekbelasting door slagschaduw gedurende het jaar. Er is ook geen aandacht voor laag frequent geluid en effecten ervan op de gezondheid. Steeds meer verschillende onderzoeken laten zien dat de gezondheid van de mens te lijden heeft onder de effecten van de windindustrie (hinder door geluid en slagschaduw). Het lijkt er sterk op dat normen passend worden gemaakt en gemiddelden worden gebruikt om windindustrie mogelijk te maken in een bepaald gebied of bepaalde regio.

Niet de taak/verplichting/opdracht van windindustrie in een gebied moet leidend zijn, maar het borgen van gezondheid, welzijn en welbevinden van de mens in dat gebied.

Wat zijn nieuwe ontwikkelingen waard?

Is er voldoende oog voor de actualiteit van nieuwe energieontwikkelingen als bijvoorbeeld waterstof of is er sprake van achterhaalde ideeën en stilstaand beleid? Actuele ontwikkelingen lijken de noodzaak van windenergie te achterhalen. Een interessant onderzoek in dit verband is o.a. een recent onderzoek van onderzoeksbureau CE Delft waarin wordt gesteld dat er geen extra windturbines op land nodig zijn voor het halen van het klimaatdoel (Volkskrant 14-03-2023). De mens voor een lange periode op te zadelen met de negatieve effecten van windturbines in de regio is een onverantwoorde zaak als de mogelijkheid bestaat dat ze achteraf gezien niet nodig waren.

Wat zijn maatschappelijke ontwikkelingen waard?

Omwonenden van windindustrie geven aan dat ze niet gehoord worden als ze aangeven dat ze overlast ervaren. Er wordt geschermd met: “in het algemeen .....” Daar hebben omwonenden echter geen boodschap aan. Er worden oplossingen geboden als een aantal uren een windturbine stil zetten. Tegen die enkele uren stilstand staan echter talloze uren met overlast. Men voelt zich verraden als de geluidsnorm keer op keer wordt overschreden en er gesteld wordt dat “in het algemeen” en “gemiddeld” de overlast niet zo erg is. Men wordt urenlang van slagschaduw. Men kan er niet aan ontsnappen, het wekt frustratie, stress en gezondheidsschade op. Vluchten kan niet meer, want huizen zijn een stuk minder waard of zelfs onverkoopbaar geworden. Iedereen ziet en hoort immers wat een windturbine doet. Het is dan ook niet verwonderlijk dat er uit weerstand tegen de windindustrie een maatschappelijke beweging ontstaat; regionale actiegroepen verenigen zich in hun zorgen om gezondheid, welzijn, welbevinden, aantasting woon- en leefgebied. Men ziet dat windindustrie wordt gebruikt om klimaat en de natuur te “redden”, maar dat daarmee tegelijkertijd de gezondheid van mens en dier als onderdeel van diezelfde natuur op het spel wordt gezet. Het is het waard om oog te hebben voor deze maatschappelijke ontwikkeling.

Het is het waard om

- **De mens centraal te zetten in de agenda**
- **haar gezondheid, welbevinden, welzijn tot de hoogste prioriteit te verklaren**
- **in te zetten op vermindering energievraag**
- **de kwalijke effecten van windenergie te erkennen**
- **niet langer normen te hanteren die als doel hebben windindustrie mogelijk te maken**
- **vervolgens te concluderen dat windenergie in de regio niet mogelijk is**
- **in te zetten op nieuwe ontwikkelingen betreffende energie produceren en transporteren**
- **de maatschappelijke beweging die windmolens op land tegen gaat serieus te nemen**
- **zich te realiseren dat niemand windturbines in zijn of haar woon- en leefomgeving wil**
- **te stellen : KOM UIT DE WINDTURBINE TUNNELVISIE**

